

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remiss av promemoria Ytterligare utvidgning av skattebefrielsen för egenproducerad el

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige anser att:

- det ska vara enkelt att vara mikroproducent av el och därför behöver stöden samordnas och förenklas,
- principen om energiskatten på el som en konsumtionsskatt bör bibehållas och att ytterligare snedvridningseffekter i förhållande till mer storskaliga elproducenter bör undvikas,
- den föreslagna ytterligare nedsättningen av energiskatten på 0,5 öre/kWh har liten ekonomisk betydelse för mikro- och småskaliga elproducenter men innebär framför allt minskad skatteadministration, vilket är positivt,
- det är positivt att den utvidgade energiskattebefrielsen föreslås få en teknikneutral utformning men den borde avgränsas till förnybar elproduktion - vi ifrågasätter varför dieselgeneratorer bör få energiskattebefrielse - i praktiken väntas skattebefrielsen dock främst nyttjas av större fastighetsägare för solelproduktion,
- anläggningsbegreppet behöver förtydligas då det är av central betydelse i utformningen av energiskattebefrielsen,
- det är bra att nuvarande effektgränser för energiskatteplikt och begränsning gällande överföring till koncessionspliktigt elnät föreslås kvarstå,
- ensidigt utgå ifrån en parts förhandlingsposition i den pågående förhandlingen om förnybartdirektivet är spekulativt och kan inte ligga till grund för förslaget,
- konsekvenserna för energisystemet, konkurrensen på värme- och kylmarknaden och energiskattebasen behöver analyseras vad gäller ytterligare stimulans av egenproduktion av el.

Det ska vara enkelt att vara mikroproducent av förnybar el, men stöden är idag svåröverblickbara och inte samordnade

Energiföretagen Sverige eftersträvar förenklingsåtgärder för mikroproducenter av förnybar el. Vi anser att det generellt finns ett behov av ökad samordning av de olika stöden för framför allt mikroproduktion av förnybar el. Idag är de olika skattereduktions- och nedsättningsreglerna för mikro- och småskalig elproduktion, elcertifikatsystemet, investeringsstödet för solceller respektive ellagen inte samordnade när det t.ex. effekt- och volymgränser. Riksrevisionen har också i en granskning som presenterades i november 2017 lyft behovet av att analysera det samlade stödet till sol el utifrån ett övergripande perspektiv (RiR 2017:29). Det är också administrativt betungande att förhålla sig till en rad olika regelverk som är svårtillgängliga för mikro- och småskaliga producenter.

Energiskatten på el är en konsumtionsskatt som inte bör blandas ihop med hur elen produceras. Energiföretagen Sverige är principiellt negativa till att förändra denna grundprincip i energiskattesystemet för el. Vi anser dock att det är motiverat med energiskattebefrielse för egenproduktion av administrativa skäl och om det inte leder till omotiverade snedvridningseffekter i förhållande till annan elproduktion.

Det är dock olyckligt att det nu föreslås ytterligare betydande regelförändringar i lagen om skatt på energi som redan ändrats frekvent i dessa delar de senaste två åren. Eftersom föreslagna förändringar dessutom förutsätter godkännande av EU-kommissionen råder också en osäkerhet om hur långsiktiga dessa regler i praktiken kan komma bli och om de ändå kommer behöva anpassas till ny EU-rätt framöver som det redogörs för i promemorian.

Det är positivt att energiskattebefrielsen för egenproduktion innebär minskad skatteadministration för fastighetsägare som är solelproducenter

Den föreslagna ytterligare nedsättningen av energiskatten på 0,5 öre/kWh har liten ekonomisk betydelse för mikro- och småskaliga elproducenter men innebär framför allt minskad skatteadministration, vilket är positivt. Vi anser också att det är positivt att den föreslagna utvidgade energiskattebefrielsen föreslås få en teknikneutral utformning. Vi är dock frågande inför att energiskattebefrielsen till skillnad mot den skattenedsättning som gäller sedan 1 juli 2017 även föreslås omfatta t.ex. dieselgeneratorer som använder fossila bränslen då ett uttalat syfte är att främja förnybar egenproduktion av el. Vi bedömer ändå att energiskattebefrielsen i praktiken framför allt komma nyttjas av större fastighetsägare som är solelproducenter men den innebär också en stimulans av egenproduktion med dieselgeneratorer. Införandet av energiskattebefrielse med egenproduktion av el med dieselgeneratorer per anläggning innebär en betydande skattelättnad jämfört med att idag behöva betala 33,1 öre/kWh i energiskatt.

Det finns otydligheter i och med att det saknas närmare definition av "anläggning" i förslaget

Vi anser att det finns otydligheter i föreliggande förslag då bl.a. begreppet "anläggning" inte definierats närmare. Föreslagna regler ger incitament att anpassa anläggningsstorlek till de effektgränser som finns reglerade i lagen om

skatt på energi och skapar en osäkerhet kring gränsdragningarna för vad som är att anse som en anläggning. Energiföretagen Sverige efterfrågar en tydligare definition av anläggningsbegreppet då detta är centralt i utformningen av en utvidgad energiskattebefrielse.

Det kan även finnas behov av förtydliganden kring hur bränslen ska hanteras om en ägare innehar både anläggningar som är mindre respektive större än 50 kW.

Vi stödjer nuvarande effektgränser och begränsningen att elen inte får överföras till koncessionspliktigt elnät

Energiföretagen Sverige anser att det är det bra att det föreslås att nuvarande effektgränser för energiskatteplikt i lagen om skatt på energi ska kvarstå för de enskilda produktionsanläggningarna. Det är också bra att kravet på att elen inte överförs på ett koncessionspliktigt elnät för att kunna bli energiskattebefriad kvarstår, eftersom elen då inte kan anses vara för egen konsumtion.

Stöd med EUF-fördraget som grund

I promemorian anges att förslaget till utvidgad energiskattebefrielse ska prövas utifrån EUF-fördraget. I denna prövning ingår bl.a. att det ska finnas ett gemensamt mål som grund för åtgärden, värderas om åtgärden är utformad på ett sådant sätt att målen av gemensamt intresse kan uppnås, har stimulans effekt och är en proportionell åtgärd med beaktande av de eftersträlvade målen.

Energiföretagen Sverige bejakar de i energiöverenskommelsen och inom EU uppsatta målsättningarna om förnybar energi. Med tanke på att det redan finns ett primärt styrmedel i form av elcertifikatssystemet som är ett teknikneutralt styrmedel för att bygga ut den förnybara elproduktionen på ett så kostnads- effektivt sätt som möjligt kan det dock ifrågasättas om den föreslagna åtgärden har additionalitet. Den föreslagna utvidgade energiskattebefrielsen borde därför utvärderas i ett större sammanhang om det är en lämplig åtgärd för att uppnå uppsatta målsättningar för förnybar energi på ett kostnads- och samhälls- ekonomiskt effektivt sätt. Energiföretagen Sverige anser att förslaget ur effektivitets- och förenklings synpunkt bör kombineras med att införa en effektgräns för små anläggningar i elcertifikatssystemet. Ett sådant förslag har utretts av Miljö- och energidepartementets utredare Jens Lundgren och bör hanteras samordnat med detta förslag.

Utgången av de pågående EU-förhandlingarna om förnybart-direktivet är relevanta för hur egenproduktion av förnybar energi ska regleras, men att utgå endast ifrån Europaparlamentets förhandlingsposition och inte samtidigt ta hänsyn till ministerrådets blir spekulativt och bör inte utgöra ett ingångsvärde i förslaget. Förslaget innebär även att energiskattebefrielse kommer att bli aktuell för dieselgeneratorer för anläggningar upp till 50 kW. Det betyder att stimulansen inte nödvändigtvis kommer stimulera förnybar energi utan egenproduktion av el oavsett energikälla.

Vi invänder även mot att det anges att förslaget skulle bidra till ökad energieffektivisering då energiskattebefrielsen avser egenproduktion av el och

inte tar sikte på energianvändningen i sig. Om förslaget bedöms innebära primärenergibesparingar behöver det redovisas beräkningar som styrker detta som grund.

Energiskattebefrielse för egenproduktion av el får konsekvenser för energisystemet och konkurrensen på värmemarknaden

Då energiskatten på el höjts väsentligt det senaste året och en ytterligare höjning är beslutad till nästa årsskifte innebär detta att fördelen av en energiskattebefrielse ökar. Detta ger allt starkare incitament till egenproduktion av el i förhållande till storskalig produktion. Detta riskerar att på sikt erodera skattebasen. I Energimyndighetens förslag till solelstrategi som presenterades i oktober 2016 antas i storleksordningen upp till 14 TWh solet i det svenska elsystemet till 2040. Om det antas att hälften av den aktuella soleten skulle kunna utnyttja den föreslagna energiskattebefrielsen rör det sig om ett bortfall av energiskatteintäkter på ca 2 miljarder kronor per år.

En utvidgad energiskattebefrielse påverkar även konkurrensen på värme- och kylmarknaden då byggnadsanknuten egenproduktion av el gynnas och styr mot användning av individuella värmepumpslösningar. Detta missgynnar fjärrvärme och fjärrkyla där t.ex. storskaliga värmepumpar för fjärrvärme- och fjärrkyleproduktion belastas med full energiskatt. I kombination med utformningen av energikraven i byggreglerna som också kraftigt gynnar byggnadsanknuten egenproduktion gynnas därmed individuella uppvärmningslösningar genom flera styrmedel.

Att dela på energi är samhällsekonomiskt effektivt. Att ensidigt energiskattebefria egenproduktion för egenkonsumtion och därmed i förlängningen motverka andra klimatsmarta och ur effektsynpunkt effektiva system som gynnar cirkulära flöden, som kraftvärme är kontraproduktivt ur ett energisystemperspektiv. Hänsyn behöver även tas till de lokala effektutmaningar i elnäten som finns i många svenska städer idag där det finns behov av att stärka förutsättningarna för lokal planerbar elproduktion. En konsekvensanalys behöver därför göras i förhållande till de samlade uttalade energipolitiska ambitionerna i den energipolitiska propositionen (prop. 2017/18:228).

Kommentarer på konsekvensanalysen

I konsekvensanalysen av effekter för miljön anges att en ökad andel solkraft som en följd av förslaget kan innebära en minskad användning av biobränsle i kraftvärmeverk utifrån solkraftens elprispåverkan. Vi anser att denna effekt torde vara marginell eftersom bioeldade kraftvärmeverk normalt producerar under vinterhalvåret då produktionen från solceller i Sverige är liten. I vilken grad konkurrensen om biomassa skulle påverkas är också en betydligt större frågeställning som rymmer avsevärt fler användningsområden än biodrivmedel. En mer relevant aspekt som borde redovisas är konsekvenserna för konkurrensen på värme- och kylmarknaden och vilka miljöeffekter detta sammantaget kan innebära. Förslaget borde även bedömas utifrån den uttalade ambitionen i den energipolitiska propositionen (prop. 2017/18:228) om att "en konkurrenskraftig

fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen vintertid”.

Pernilla Winnhed

VD, Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet

